

Vår ref.: Marte Bulie

Dato: 20.12.2023

Kultur- og likestillingsdepartementet

Innspill til Handlingsplan for deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter fra Den Norske Turistforening

Takk for muligheten til å gi innspill til en ny og viktig handlingsplan. Ved siden av skolen, er fritidsaktiviteter den viktigste fellesskaps- og inkluderingsarenaen for barn og unge. Til tross for dette er det alt for mange barn og unge som står utenfor, og vi er ikke kommet dit at alle barn deltar på minst en organisert fritidsaktivitet sammen med andre, som er målet med Fritidserklæringen.

Regjeringen har med ny handlingsplan store ambisjoner i arbeidet med økt deltakelse blant barn og unge. DNT vil gjerne bidra, men skal vi, sammen med resten av frivilligheten spille en sentral rolle, krever det riktige satsinger og budsjettprioriteringer.

Vårt bidrag

Den Norske Turistforening (DNT) er Norges eldste og største friluftslivsorganisasjon med over 320.000 medlemmer. Organisasjonen består av 56 medlemsforeninger med tilknyttede lokallag, og årlig legges det ned over en million dugnadstimer.

DNT arbeider for å fremme et enkelt, aktivt, allsidig og miljøvennlig friluftsliv og for å bevare natur og kulturverdier. Vårt formål, visjon og verdier definerer hvem vi er og gjør oss til en viktig samfunnsaktør. Vi har gått fra å ha mest aktivitet i høyfjellet til å være en aktør der folk bor; på bygda, i byen, langs kysten og i skogen. Deltakelse på våre organiserte aktiviteter krever ikke medlemskap, og det meste av våre tilbud i nærnatur er gratis og åpne for alle.

Gjennom Barnas Turlag og DNT Ung er vi en viktig tilbyder av friluftslivsaktivitet for barn og unge på fritiden og i skolens ferier. Gjennom dette arbeidet bidrar vi til naturoplevelser for livet for alle.

Våre tilbud til barn og unge

Barnas Turlag har over 35.000 medlemmer i alderen 0-12 år. Det finnes i dag 240 lokale grupper over hele landet, og tilbudene driftes hovedsakelig av frivillige. De aller fleste av aktivitetene er gratis å delta på og krever ikke medlemskap. Gjennom organiserte turer, lek og læringsaktiviteter ønsker Barnas Turlag å skape varige minner og stimulere til friluftsglede hos kommende generasjoner.

Turboklubb er små fritidsklubber i nærmiljøet med fokus på enkelt friluftsliv. Målet er å lære barn enkelt og naturvennlig friluftsliv ved å være ute sammen, leke, oppleve, undre, utforske og lære om naturen. I tillegg er det viktig å gi god plass til den frie leken! Turboklubben møtes hver eller annenhver uke og er for barn fra 4-12 år og foreldre.

DNT Ung er Norges størst friluftslivsorganisasjon for ungdom, med over 48.000 medlemmer i alderen 13-25 år. Dette er et fellesskap for enhver smak og ferdighetsnivå. DNT ung-gruppene tilbyr alt fra sosiale sammenkomster til aktiviteter og turer i nærområdet og på fjellet - alt fra kajakkpadling og klatring til fjellsportaktiviteter som randonneeski og skredkurs. **Unge Naturtalenter** er et lederutviklingsprogram i friluftsliv der ungdommer mellom 15 og 19 år får muligheten til å delta i et årslangt program hvor de får erfaring med ulike typer friluftsliv og turlederrollen. Gjennom 8-10 temabaserte helge- og kveldssamlinger får deltakere variert kunnskap og kompetanse innen natur og friluftsliv.

Våre foreninger tilbyr også en rekke ulike ferieaktiviteter for barn og unge. Det mest kjente tilbudet vårt er nok Friluftsskolen, et ferietilbud i nærmiljøet rundt omkring i hele landet for barn og ungdom. I tillegg arrangeres det en rekke Base Camper og ferieleirer for ulike aldersgrupper.

Gjennom støtte fra tilskuddsordningen; *Inkludering av barn og unge* (Bufdir) får vi støtte til å tilby gratis ferieopplevelser for barn, unge og barnefamilier som står i fare for å oppleve utenforskap. Det kan være familier med vedvarende lavinntekt, flyktninger eller barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Vi tilbyr både gratisplasser på «ordinære» leire, samt at vi arrangerer egne leire, turer og arrangement for målgruppen. I 2023 hadde vi med oss over 2300 barn gjennom dette tilbudet.

I tillegg til å arrangere egne tilbud for barn og unge jobber mange av foreningene våre opp mot barnehager og skoler. Det kan være å holde aktivitetslederkurs for ansatte, gjennomføre Opptur, DNTs turdag for 8. klassinger og Turbostråkk for barnehager, eller tilgjengeliggjøre hyttene våre for skoleklasser.

Utfordringsbilde

Naturen er vår største lekeplass og aktivitetsarena, men vi vet at den ikke blir brukt av alle. Friluftsliv er definert som en viktig del av vår kulturarv, men vi erkjenner at ikke alle opplever det slik. Forskjellene i friluftslivsdeltakelse er store ut ifra alder, inntekt, utdanning, landbakgrunn og helse. Det viser at friluftslivsdeltakelse er betinget av både struktur og kultur, som kan gjøre at inngangsbilletten og terskelen til å delta er høyere for noen av oss¹. Generelt er det barn av foreldre med høy utdanning og inntekt som deltar mest i friluftslivsaktiviteter. Barn med innvandrerbakgrunn er underrepresentert i alle egenorganiserte aktiviteter, og bare 50 prosent av barn med innvandrerbakgrunn deltar ukentlig, mens andelen er 75 prosent i den øvrige befolkningen. Unntaket er organisert friluftslivsaktivitet som rekrutterer flere barn som har foreldre med lav inntekt og utdanning, her er det også en høyere andel barn med innvandrerbakgrunn, og det er lite frafall opp til 16 år².

Institutt for samfunnsforskning (ISF) presenterte på det digitale innspillmøtet til denne handlingsplanen 21.11.23 at det er behov for forskning som ser ulike faktorer i sammenheng for at vi bedre kan forstå hvilke barrierer som finnes for deltakelse i og ekskludering fra fritidsaktiviteter. De sier videre at det er mindre forskning på kultur- og friluftslivsaktiviteter enn på idrettsaktiviteter.

Friluftslivet har siden 2017 mistet 1 av 3 kroner av sine aktivitetsmidler over Klima- og miljødepartementet sitt budsjett – dette går primært ikke ut over kjerneaktiviteten, men det blir færre åpne og gratis aktiviteter i regi av friluftslivsorganisasjonene. Bare for å dekke etterslepet fra 2017 må aktivitetsmidlene økes med 20 millioner kroner over Klima- og miljødepartementet sitt budsjett. Aktivitetsmidlene som bevilges fra Kultur- og likestillingsdepartementet har stått stille de siste 4 år, og har således også krympet. Friluftslivet trenger sårt et løft, både til drift og til aktivitet.

Friluftslivets bidrag

Friluftslivsaktiviteter representerer en arena for fellesskap uten prestasjonsfokus, med fokus på mestring, vennskap, utvikling og undring. Dette er noe av det viktigste vi kan fortsette å legge til rette for, slik at flere opplever å være inkludert og ta del i fellesskapet. Friluftslivsorganisasjonene er viktige demokratiskoler som heier på unge for å gjøre dem trygge og sterke så de kan delta med hele seg og oppleve mestring. Vi vet at friluftslivskompetansen du tilegner deg som ung følger med deg resten av livet og noe du kan dele og bygge videre på i møte med andre, og gjøre deg i stand til å invitere flere inn.

¹ <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/idrett-og-friluftsliv/artikler/friluftsliv-i-norge.status-og-historisk-utvikling>.

² SSB, Levekårsundersøkelsen 2021: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/idrett-og-friluftsliv/statistikk/idrett-og-friluftsliv-levekarsundersokelsen>

DNT og alle de andre friluftsansjonene bidrar med et mangfold av gode opplevelser i naturen for barn og unge. Og det du er glad i, vil du også jobbe for å ta vare på i framtiden.

Vi står overfor en klima- og naturkrise, og friluftslivet bidrar til mange av bærekraftsmålene. Som samfunn har vi også utfordringer knyttet til inaktivitet, ensomhet og sosial ulikhet. Friluftsliv er ikke nøkkelen til å løse alt, men friluftsliv er Norges største fritidsaktivitet og har enorme positive ringvirkninger for folkehelsen. Friluftsliv er lavterskel, sosialt utjevne og også den aktiviteten flest sier de ønsker å øke dersom de skal bli mer aktive. For at enda flere skal finne glede i aktivitet i naturen trenger vi en bred, felles satsing for å fjerne hindringene for deltagelse og stimulere flere til å bli med.

Vi håper at Friluftslivets år 2025 skal gi friluftsliv økt oppmerksomhet og skape varige resultater i form av økt deltagelse i friluftsliv i alle deler av befolkningen, og spesielt blant barn og unge. Friluftslivsorganisasjonene med Norsk Friluftsliv i spissen, har allerede startet arbeidet med å mobilisere hele landet og alle aktører i samfunnet for at flere skal finne sin friluftsglede. Friluftslivsorganisasjonene, lokale lag og foreninger, friluftsråd, myndigheter, fylkeskommuner, kommuner og næringsliv skal sammen skape begeistring, forståelse og engasjement om friluftsliv. Dette vil utgjøre et viktig bidrag til og grunnlag for økt deltagelse i friluftslivet og sivilsamfunnet generelt.

Våre innspill

For at friluftslivsorganisasjonene og vi i DNT skal klare å legge til rette for aktiviteter som inkluderer flere barn og unge, trenger vi en tydelig og helhetlig satsning på friluftsliv og økt deltagelse. Det er også behov for økt samarbeid mellom stat, fylkeskommune, kommune og den mangfoldige frivilligheten. I dette arbeidet ser vi behov for tydelige rolleavklaringer og forventninger til hverandre, som ikke bidrar til konkurranse om midler, men som heller bidrar til å styrke samarbeid om å få flere barn og unge med i fritidsaktiviteter. Dette arbeidet krever også en anerkjennelse av at det er ressurskrevende å nå de vi vet i mindre grad deltar i fritidsaktiviteter. Driftstøtte og andre tilskudd til kompetanse og funksjoner som støtter oppunder den frivillige innsatsen er avgjørende for oss, og andre frivillige organisasjoner, for å bidra til økt deltagelse for flere.

Vi har i arbeidet med utforming av innspill til handlingsplanen samarbeidet tett med Norsk Friluftsliv, og flere av punktene vil være gjenkjennbare fra innspillet de sender inn.

1. Hva er det viktigste DNT kan gjøre for å inkludere enda flere barn og ungdom?

Tilbyr varierte, tilgjengelige og engasjerende aktiviteter som appellere til ulike interesser og ferdighetsnivåer blant barn og ungdom. Samtidig er det essensielt å ha et fokus på inkludering, sikre tilgjengelighet for alle uavhengig av bakgrunn, og skape et miljø som oppmuntrer til deltagelse og fellesskap. Videre ønsker vi å utvide satsingen på faste ukentlige organiserte tilbud for barn og unge i nærnatur. Vi ønsker å ha et tilbud for dem som ikke nødvendigvis ønsker et startnummer på brystet, men som ønsker å ha et sted å gå til hver uke.

Vi må jobbe aktivt for å gjøre tilbudene våre kjent for enda flere, men i dette arbeidet trenger vi drahjelp fra kommunene, skoler, barnehager og andre organisasjoner.

Vi ønsker også å sette i gang prosesser som gjør oss oppmerksomme på barrierene som finnes hos oss, og hva vi kan gjøre for å fjerne disse. Eksempler på dette kan være ALLEMED og Barrierefri fritid. Dette er noe vi allerede er i gang med, men må følge over lengre tid for å kunne si at vi når målene vi har satt.

2. Hva trenger DNT for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

Bedre rammevilkår

For å kunne skape åpne og inkluderende tilbud for alle barn og unge, uavhengig av økonomi, bosted og bakgrunn, trenger vi rammevilkår som gir rom for dette. Vi ønsker å holde kostandene nede, men for å få til det er det behov for frie midler som ikke er bundet i prosjekter. Dette bør gjøres gjennom allerede etablerte ordninger, snarere enn å opprette nye tilskuddsordninger.

Frifond og grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene er enkle, byråkratiske og treffsikre ordninger for å øke deltagelsen. Her slipper vi å bruke tid og krefter på administrativt søknads- og rapporteringsarbeid, og kan bruke tid på det

som faktisk betyr noe: å skape inkluderende aktivitet av, med og for barn og unge. Arbeidet for å skape et mer inkluderende tilbud, samt barne- og ungdomsfrivillighet, krever strategisk og målrettet innsats. Her gjør frivillige en enormt viktig jobb, men det er ikke til å komme utenom at dette arbeidet i mange tilfeller krever ansatte, som kan følge opp og støtte de frivilliges innsats. Dette bør også anerkjennes når Regjeringen støtter frivillige organisasjoner i inkluderingsarbeid.

For å få mest mulig effekt ut av tilskuddsmidlene til aktivitet, mener vi det er viktig å satse på støtte til friluftslivsorganisasjonene sentralt. Dette fordi sentralleddet i organisasjonene er viktig for å koordinere aktivitetene, opprettholde kompetanse og kontinuitet, utvikle nye aktiviteter, sørge for erfaringsutveksling og følge opp aktivitetene lokalt og regionalt. Sentralleddet er også viktig for å få til en helhetlig og effektiv satsing på et inkluderende friluftsliv. På den måten sikrer vi et mangfoldig tilbud av aktiviteter ut over hele landet over tid.

Dagens årshjul for søknader, tildeling og rapportering på prosjektmidler skaper en uheldig dynamikk der midlene ikke kan spres godt nok utover året og aktivitet ikke kommer i gang tidlig nok. Mange frivillige organisasjoner har ikke råd til å forskuttere midler man ikke er garantert. Dette skaper lite aktivitet i første kvartal av hvert år. I noen grad skaper også tidlige rapporteringsfrister utfordringer med å bruke midlene mot slutten av året. Tidligere søknadsfrister med forbehold om midler i statsbudsjettet og noe senere rapporteringsfrister vil med stor sannsynlighet føre til bedre bruk av offentlige midler.

Vi trenger

- en styrking av Frifond og grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene, herunder økt aksept for bruk av midler på ansattressurser.
- at arbeidet med en forenkling av offentlige tilskuddsordninger følges opp. Dette innebærer:
  - Økt koordinering og samarbeid mellom departementene og direktoratene for å sikre felles løsninger, frister og prosedyrer rundt søknads- og rapporteringsarbeid.
  - Raskere saksbehandling av aktivitetstilskudd til friluftslivet over spillemidlene for å sikre likebehandling med idretten, økt forutsigbarhet og mest mulig aktivitet for midlene.
  - Øke bruken av flerårige avtaler om tilskudd.
  - Øke andelen driftstilskudd til frivillige organisasjoner, da dette enklere og en mindre byråkratisk løsning enn prosjekttilskudd.
- tilrettelegging av spillemiddelordningen for friluftslivsorganisasjoner:
  - Raskere saksbehandling og utbetaling av aktivitetstilskudd til friluftslivet over spillemidlene, og vurdere muligheten for flerårige tilskudd.
  - Økning av aktivitetsmidlene over spillemidlene til friluftslivet.
  - At friluftslivsanlegg beholder en høyere støtteandel enn ordinære idrettsanlegg. Friluftslivets «anlegg» kan ikke (del-)finansieres ved inngangsavgift, leieinntekter eller billettinntekter på samme måte som andre anlegg for fysisk aktivitet kan. Vi er glade for denne innretningen og mener en slik differensiering må videreføres.
  - Inkludere skolegårder, som legger til rette for fysisk aktivitet i både skoletiden og fritiden, som nærmiljøanlegg i spillemiddelordningen.

Lett tilgjengelige og ubyråkratiske økonomiske støtteordninger for deltakelse

Økonomi er en barriere for deltakelse. Dette gjør det viktig med lett tilgjengelige og ubyråkratiske økonomiske ordninger for barn og unge med foresatte som har behov for dette. Ordningene må være like på tvers av bydeler, kommuner og fylker, slik at det er enkelt å ta de i bruk både for de som ønsker å delta, og for tilbyderne av aktiviteter. Ordningene må utvikles i samarbeid med frivillige lag og foreninger slik at de reflekterer organisasjonenes behov, og for å sikre at informasjonen om ordningen når fram til de som har behov for den.

Vi ønsker tydeligere føringer fra nasjonalt hold om organiseringen av lokale ordninger, slik som Lokal fritidskasse (gjennom Bufdir sin «Tilskudd til inkludering av barn og unge»). Å kjenne til muligheten for å søke en slik ordning er en barriere i seg selv. Det bør ikke være nødvendig å sende inn dokumentasjon på behov eller legge ut selv i forkant. Vi foreslår at alle frivillige organisasjoner som har aktiviteter for barn og unge mottar en pott lokalt som de selv kan fordele slik at deltakere de ser har behov for dekket disse. Midlene bør også kunne gå til personlig utstyr som er nødvendig for å kunne delta (som tursko, ulltøy, regnjakke og lignende) og til ferieaktiviteter, samt aktiviteter som gjennomføres jevnlig, men ikke nødvendigvis hver uke.

Det vil være behov for at ansatte i førstelinjetjenester som møter barn og unge i kommunen og bydelen kjenner godt til den lokale ordningen og er med på å informere.

Vi trenger

- at universelle tilbud passer inn i tilskuddsordningen; Inkludering av barn og unge (Bufdir). I dag er det vanskelig å få støtte til aktiviteter som også har med barn og unge utenfor målgruppen. Vi ønsker i utgangspunktet ikke å lage egne (sær)tilbud for målgruppen, men heller tilby rimelige og gjerne gratis tilbud for alle, uavhengig av foreldrenes inntekt og landbakgrunn eller barnas funksjonsevne. Tilskudd bør gis direkte til fritidsaktivitetstilbyderne slik at vi kan gjøre tilbud gratis eller så rimelige som mulig for alle.
- at aktivitetstypen Lokal fritidskasse gjennom kommunene innrettes slik at den er tilpasset mangfoldet av aktivitetstilbud som finnes for barn og unge, herunder fritidsaktiviteter uten faste ukentlige møtepunkt. DNT og resten av friluftslivet tilbyr mange enkle, rimelige, lavterskelaktiviteter i nærnatur, på fjellet og ved sjøen. Disse er som regel ikke organisert på samme måte som organiserte idrettstilbud med faste treninger, men er tilbud man benytter seg av når man ønsker, og i skolens ferier.

Lett tilgjengelig oversikt over og informasjon om fritidsaktiviteter lokalt

Det er behov for at kommunen tar initiativ til, og har ansvar for å ha informasjon om mangfoldet av lokale lag og foreninger som finnes og tilhørende aktivitetstilbud. For at barn og unge skal ha en reell mulighet til selv å velge en aktivitet de har lyst til å delta på sammen med jevnaldrende, må de få informasjon om hva som finnes gjennom en lett tilgjengelig oversikt. Erfaringsutveksling og nasjonal tilrettelegging bør gjøre det lettere for kommuner å etablere slike oversikter, og oversiktene bør være like på tvers av bydeler, kommuner og fylker. Kommunens førstelinjetjenester bør være godt kjent med en slik oversikt, da de har en helt spesiell rolle i å møte de aller fleste barn og unge i våre nærmiljø og utgjør en unik informasjonskanal på ulike nivå.

På denne måten sikrer vi lik informasjon i alle kommuner til barn, unge og foresatte og frivillige organisasjoner. Det vil også kunne bidra til mer robuste tekniske løsninger som kan videreutvikles, slik at det blir minst mulig ekstra administrasjon for de frivillige organisasjonene å registrere sine aktiviteter.

Ungfritid.no kan være en god løsning, men da må kommuner og alle som tilbyr fritidsaktiviteter for barn og unge bidra til å løfte denne som en felles nasjonal portal. I dag kreves det at vi som tilbydere må legge inn aktivitetene manuelt, men på sikt, og med dagens teknologi innen kunstig intelligens vil det nok komme bedre løsninger som kan hente ut informasjon fra våre egne aktivitetsoversikter. Dette bør en ta tak i og få på plass så raskt som mulig.

Vi trenger

- tydelig nasjonalt signal om en enhetlig felles løsning for digital oversikt over aktivitetstilbud som finnes lokalt i regi av frivillige organisasjoner.
- en aktivitetsoversikt utviklet i samarbeid med frivillige lag og foreninger for å sikre minst mulig merarbeid for organisasjonene. Oversikten må representere mangfoldet av aktiviteter i nærmiljøet.
- ansatte i førstelinjetjenester i kommuner som møter barn, unge og deres foresatte som er godt kjent med mangfoldet av aktivitetstilbud lokalt for å kunne informere om dette.

Samarbeid og møteplasser mellom kommune og frivilligheten

Samarbeid og dialog er en viktig del av løsningen for å sikre at flere barn og unge får delta i fritidsaktiviteter. Kommunens oppgave må være å legge til rette for tydelige møteplasser og dialog mellom relevante ansatte i kommunen og frivillige lag og foreninger som representerer mangfoldet av frivilligheten og aktivitetstilbudene lokalt. Møteplassene må inviteres til på frivillighetens premisser. Dette kan gjøres på ulike måter, vi støtter opp om Norsk Friluftslivs innspill:

Ressurser på fylkesnivå: Friluftslivet og naturorganisasjonene har i dag Forum for natur og friluftsliv (FNF) i alle fylker. FNF har en ansatt i hvert fylke, deres oppgave er arealsaker på kommunalt nivå. Når Norsk Friluftsliv er i dialog med fylkeskommuner og kommuner melder de at det er et behov for et kontaktpunkt inn mot friluftslivet om aktivitet. Dette finnes ikke i dag, og det er svært få ansatte på fylkesnivå i våre medlemsorganisasjoner. Friluftslivsorganisasjonene opplever at de ofte blir glemt og er usynlige i lokale prosesser som omhandler frivilligheten.

Gjensidigestiftelsen vedtok 4. desember 2023 det nye innsatsområde "Naturglede", som kan legge til rette for en "spleis" mellom stiftelsen og myndighetene om ressurser til et kontaktpunkt for frivilligheten på fylkesnivå.

Organisasjonslivet innen friluftsliv har ulik organisering, og mange lokale lag og foreninger er kun drevet på frivillig engasjement. Det er behov for en fleksibilitet og villighet hos myndigheter på alle plan for å tilrettelegge for medvirkningsprosesser og tiltak lokalt slik at organisasjonene har en reell mulighet til å delta i medvirknings- og beslutningsprosesser og gjennom dette få flere barn- og unge i aktivitet.

Vi trenger

- ansatt på fylkesnivå innen friluftslivet, som kan bistå organisasjonene med samarbeid, dialog og tilrettelegge for medvirkning opp mot fylkesnivå og kommunenivå.
- en kjent kontaktperson i kommunen som fungerer som bindeledd til organisasjoner som trenger å ta kontakt i forbindelse med at barn og unge faller utenfor aktivitet og opplever utenforskap.
- at kommuner i større grad etterspør friluftslivsorganisasjoner for en bedre likebehandling av de frivillige organisasjonene.

Friluftslivsanlegg i nærmiljøet må ivaretas og tilrettelegges

Vi vet at barn har en aksjonsradius hjemmefra på 100 meter, mens ungdom har en aksjonsradius på opp mot 500 meter. Aktiviteter som krever transport, enten kollektiv eller privatbil, blir derfor mindre tilgjengelige for unge. Det koster mer, krever mer koordinering og mer planlegging for å kjøre eller sitte på, og tar mer tid enn å gå eller sykle til et kjent sted i nærmiljøet.

For å hindre at transport og tilgjengelighet skal være en barriere for deltakelse i friluftsliv for barn og unge, er det derfor viktig å ta vare på og tilrettelegge grønne områder i nærmiljøet (nærnaturen). Tilrettelegging både for bruk og tilpasning for alle av slike områder vil gjøre friluftslivet gratis tilgjengelig for alle, gjennom hele døgnet og hele året. Dette vil også være viktige sosiale møteplasser for barn og unge, som vi vet unge etterspør.

Vi trenger

- tydeligere krav til ivaretagelse av grøntområder og nærmiljø i kommunal arealplanlegging

Mer forskning på deltakelse i friluftsliv

Det er behov for mer kunnskap om hva som fremmer og hemmer deltakelse i friluftslivet generelt, og spesielt i det organiserte friluftslivet. Vi vet for eksempel at barn og unge som har foreldre med lav utdanning og som har innvandrerbakgrunn deltar hyppigere i det organiserte friluftslivet, sammenlignet med de som deltar i det egenorganiserte friluftslivet. Vi vet imidlertid lite om årsakssammenhengene.

Det er også behov for mer evaluering og følgeforskning på eksisterende inkluderingstilbud og tiltak i regi av frivillige friluftslivsorganisasjoner, slik at vi får mer kunnskap om hvilke tiltak som i større grad kan bidra til økt inkludering uavhengig av familiens ressurser, kompetanse eller funksjonshindring. Både nasjonale og lokale ledd i organisasjonene gjennomfører en rekke tiltak og sitter på mye ressurser, som det vil være nyttig å evaluere inn i videre arbeid i egen organisasjon og for andre.

Vi trenger

- mer forskning på hva som fremmer og hemmer deltakelse i det organiserte friluftslivet.
- mer samarbeid med forskningsinstitusjoner for å gjennomføre følgeforskning og evaluering av eksisterende inkluderingstilbud som finnes i friluftslivsorganisasjonene.

3. Hvem trenger dere å samarbeide med for å inkludere enda flere barn og ungdom innen kultur-, idrett- og eller friluftslivsaktiviteter? Og hva skal til for at dere finner sammen?

Vi trenger å samarbeide med

- Kommuner og fylkeskommuner for å sikre oversikt, tilgang til ressurser, fasiliteter og støtte til lokale initiativ.

- Barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner for å rekruttere deltakere, men også bidra til økt kompetanse blant ansatte, og bidra til økt fokus på naturen som læringsarena.
- Andre frivillige organisasjoner for å styrke felles innsats og utveksling av erfaringer, og muligheter for samarbeid rundt tilbud og arrangement.
- Lokale bedrifter og næringslivet som kan gi økonomisk støtte og tilgang til fasiliteter.
- For å finne sammen med disse aktørene, må vi være proaktive i å initiere dialog, vise fordelene ved samarbeid, og tilpasse sine aktiviteter og tilbud for å imøtekomme behovene til den aktuelle målgruppen. Å bygge tillit, være åpne for samarbeid og jobbe mot felles mål vil være avgjørende for et vellykket partnerskap. Her håper vi også kommunene kan bidra til arenaer hvor vi kan møtes på tvers, og initiere til samarbeid.

Med vennlig hilsen

Anne-Mari Planke

Avdelingsleder natur og friluftsfag

Benedicte Sivertsen

Leder DNT Ung

Marte Bulie

Fagsjef folkehelse og inkludering